

Med anledning häraf får jag alltså vördsamt föreslå, det 70 § i Kongl. förordningen den 21 Mars 1862 om kommunalstyrelse på landet måtte erhålla följande lydelse:

»Öfver de skattskyldige, som sina kommunalutskylder vid upp-
bördstämman ej inbetalt, och för hvilka kommunalstämman ej
beviljat afskrifning, upprättar kommunalnämnden restlängd; och
åligger *det kommunalnämnden* att de resterande utskylderna i ve-
derbörlig ordning indrifva och redovisa.»

Stockholm den 23 Januari 1872.

J. N:son Englander,
från Kronobergs län.

N:o 23.

Af Herr A. W. Westerdal: *Angående skyldighet för staten att be-
strida de kostnader i fattigvårdshänseende, som kunna er-
fordras för sådan svensk medborgare, hvilken öfver ett år
vistats i Norge.*

Inom åtskilliga provinser, företrädesvis de som gränsa intill Norge, förspörjes en allmän och berättigad klagan öfver de dryga ersättningsanspråk, som från norska kommuner framställas mot svenska för lemnad sjuk- och fattigvård åt i Norge sig uppehållande svenska arbetare, och då såväl Kongl. Maj:ts nådiga förordning angående fattigvården af den 9 Juni 1871 som Kongl. förordningen angående behandlingen af frågor om ersättning för understöd, som af fattigvårdssamhälle i ett af de förenade rikena Sverige och Norge lemnas nödlidande personer från det andra riket, af den 15 Februari 1855 icke utjemna dessa så att säga internationela förhållanden, har en förändring härutinnan syns mig vara af nöden.

Åberopade Kongl. förordning den 9 Juni 1871 föreskrifver uti dess 32 § 2 moment, att, i fråga om ersättning för understöd, som af fattigvårdssamhälle i det ena af

förberörda riken lemnas nödställda från andra riket, gäller hvad särskildt stadgas, hvilka bestämmelser således äro att återfinna i Kongl. förordningen den 15 Febr. 1855. Denna sednare författning stadgar i dess första paragraf, att fattigvårdssamhälle i det ena riket, som, efter der gällande lagar om fattigvården, föranlåtes lemna tillfälligt understöd åt någon till detta samhälle i fattigvårdshänseende icke hörande person från det andra riket, eller bekosta sådan persons begrafning, utan att godtgörelse derfor kan, med tillämpning af samma författningar, enskild person eller annat fattigvårdssamhälle inom det riket, der understödet lemnats, åläggas, är berättigadt utfå ersättning i den ordning samma författning i dess öfriga paragrafer föreskrifver.

Vid tillämpningen af dessa författningar har det emellertid visat sig, att föreskrifterna äro till nackdel för de svenska gränsprovinserna, enär dessa i sista hand merendels nödgas betala hvad norsk kommun fordrar, utan att i de flesta fall vara i tillfälle sjelfva pröfva de ganska rundligt tilltagna krafansspråkens giltighet; hvartill än vidare kommer, att de personer, för hvilka så beskaffadt understöd måste utbetalas, ofta nog under en lång följd af år vistats i Norge och, sedan anledningen till det tillfälliga understödet upphört, fortfara att der uppehålla sig, hvarigenom kommunen betages hvarje utväg att genom tillgodogörandet af deras arbetskraft erhålla någon ersättning.

Den rättsgrund, hvarpå lagar af den beskaffenhet, jag här åberopat, böra hvila, torde väl ej böra utgöra någon annan än reciprocitetens, men denna kan enligt mitt förmenande ej spåras i förberörda författningar, ty i så fall borde tiden för hemortsrätts vinnande vara lika i begge rikena. Då i Sverige hemortsrätt förvärfvas sedan ett år förflutit efter inflyttning från en kommun till en annan, erfordras deremot i Norge tre år. Enär nu svenska arbetare, för att i Norge vinna hemortsrätt, måste derstädes vistas denna långa tid, hvarunder omflyttningar från en till annan kommun är ett lämpligt sätt att motverka samma rätts erhållande; så inträffar icke sällan, att samme arbetare, som till Norge utvandrade med fulla arbetskrafter och vid god helsa, efter en längre följd af år vända tillbaka till sin hembygd, der de, efter att hafva uttömt sina bästa krafter i Norge, vanligen falla svensk fattigvård till last.

Visserligen omförmäles i 31 § 2 mom. af förut åberopade Kongl. förordning den 9 Juni 1871, att, om någon oafbrutet under längre tid, dock minst fem år, vistats utom fattigvårdssamhälle, hvarest han har hemortsrätt, och samhället måst vidkännas kostnad till följd af fattigvård, hemsändning eller begrafning, som erfordrats för honom sjelf eller för hans hustru eller minderåriga barn, de der jemväl under nämnda tid utom samhället oafbrutet vistats; kan samhället, om det är af fattigvård synnerligen betungadt, erhålla understöd af staten, i den mån för sådant ändamål anslagna medel lemna tillgång och Kongl. Maj:t pröfvar skäligt. Men det slags folk, som detta moment tyckes afse, hemfaller merendels under kategorien lösdrivare, hvarföre det torde vara tvifvel underkastadt, huruvida sagda understöd, som dock endast under vissa vilkor utgår, är hänförligt äfven till sådant fall, der svensk kommun får vidkännas kostnad för i Norge lemnad fattigvård åt svensk medborgare.

Utom här ofvan omförmälda olikhet med afseende på förhållandet emellan Sverige och Norge i fattigvårdshänseende bör ej förbises den omständigheten, att de intill Norge gränsande svenska provinser, hvarifrån flertalet arbetare utgå, just till följd af sitt läge blifva mer betungade än andra landets provinser och derigenom i sjelfva verket förlustige den likställighet som bör ega rum. Denna likställighet synes icke på annat sätt kunna vinnas, än att dessa kommuner befrias från skyldigheten att ersätta den tillfälliga fattigvård, som måst lemnas svensk arbetare, sedan han mer än ett år vistats i Norge.

Då de här ofvan anmärkta förhållanden torde vara allmänt kända, isynnerhet inom de vestra gränsprovinserna, har det ej synt mig vara af behovet påkalladt bifoga specifika uppgifter på de ganska betydliga kostnader, som svenska kommuner fått i anfördt hänseende vidkännas, hvilka uppgifter det Utskott, som kommer att behandla denna min motion, ej lärer hafva svårt att anskaffa från vederbörande myndigheter, om så anses nödigt.

Med anledning af hvad jag sålunda anför, tillåter jag mig vördsammast föreslå Riksdagen att besluta en underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran,

det Kongl. Maj:t täcktes vidtaga sådana åtgärder att, derest fattigvårdslagstiftningen i Norge icke skulle kunna så ordnas, att norsk kommun blefve ålagd sjelf bestrida de kostnader i fattigvårdshänseende, som möjligen uppkomma efter det svensk medborgare öfver ett år vistats i Norge, svenska staten då måtte lemna denna ersättning.

Stockholm den 24 Januari 1872.

A. W. Westerdal.
